

Vlaams
Parlement

Toespraak door Jan Peumans
Vlaams Parlementsvoorzitter

Dinsdag 6 oktober 2015

Ter gelegenheid van de voorstelling van
De Wissel van de Macht
boek van Marc van de Looverbosch

Dames en Heren,

Mag ik u om te beginnen vragen om recht te staan.

Tweede lezing uit het boek "Handelingen van de Potentaten / Politiekers" volgens Marcus.

U mag weer gaan zitten.

Geachte Heer Van Hamme,

Dames en Heren,

Geachte heer Van de Looverbosch, of beter, Beste Marc,

Het is mij een genoegen om u hier te mogen ontvangen in het Vlaams Parlement ter gelegenheid van de uitgave van uw boek "De wissel van de macht."

Ik hoop dat ik u niet beledigd heb door uw nieuwe boek de allures van een religieus geschrift te geven. Dat was allerm minst mijn bedoeling.

Bovendien, als u goed geluisterd hebt, dan hebt u gehoord dat ik begonnen ben met 'Tweede lezing'.

Marc, u hebt nog een deel van uw jeugd doorgebracht als wijn- en water schenkende misdienaar, u weet dus dat de eerste lezing het 'epistel' is.

Welnu, ik wil absoluut niet verweten worden dat ik uw pennenvrucht voor 'epistel' verslijt, want

- ten eerste slaat dat woord op brieven en
- ten tweede heeft het woord epistel door de jaren heen een bijklank gekregen van langdradigheid.

Daarom gebruikte ik dus 'tweede lezing', dat is het evangelie. Als ik uw geesteskind, een turf met een solide harde kaft overigens, hier ter hand neem, dan komt dat al dichterbij de realiteit.

Als radio- en tv-journalist heeft u inderdaad jarenlang het woord verkondigd.

Dat moest, zo vond u en zo vindt u. Dat was uw missie, want u doet al meer dan twintig jaar de deontologie van de journalist alle eer aan.

Alsof u wilde afrekenen met uw verleden als misdienaar, deed u geen water meer bij de wijn. Uw analyses waren vlijmscherp, maar vooral correct. Vaak zo correct dat menig politicus zich verslikte in zijn ochtendkoffie omdat u zijn strategieën ongenadig blootlegde voor de goegemeente.

U ontmaskerde de Herodessen en Pontius Pilatussen uit onze politiek, u onderscheidde de bokken van de lammeren.

Eerst deed u dat op het terrein van de Europese politiek, maar het toeval wilde dat u precies daardoor vanop de eerste rij meemaakte hoe Jean-Luc Dehaene overvallen werd door de dioxinecrisis.

Dat sleutelmoment in de Belgische politiek betekende ook voor u een kantelpunt. Uw werkterrein verlegde zich naar de Wetstraat en naar ons Vlaams parlement.

16 jaar bent u al actief in die Vlaamse politiek en in die tijd is er enorm veel gebeurd. Dat bleek toen ik uw boek in handen kreeg. Ik heb nog niet de kans gekregen om het helemaal te lezen, maar bij de eerste inktik stuitte ik op de inhoudstafel.

Ik schrok me een hoedje. Het was ontstellend. Dat anderhalf decennium Vlaamse politiek krioelt van oplichtende kometen en evenveel vallende sterren.

De titel van uw boek dekt de lading op een dubbele manier. De wissel van de macht. Kroniek van een Wetstraatwatcher.

Welnu, in de ondertitel gebruikt u het woord Kroniek. Maar wie het boek louter als een historische kroniek leest, kijkt niet verder dan zijn neus lang is.

De wissel van de wacht... excuseer, van de macht houdt een niet te ontwijken boodschap in, een boodschap waarvan u uw luisteraars en kijkers jarenlang doordrongen hebt. Alle macht is eindig. Oplichtende kometen en vallende sterren.

Beste Marc,

Sta mij toe dat ik nu zelf even in de huid van de journalist kruip. Uit goede bron heb ik een en ander vernomen over u.

U mag mij niet vragen uit welke bron. Om het met een eucharistische passage te zeggen: "Heilig, heilig, heilig. Heilig het bronnengeheim." Ook die stelregel hebt u consequent gehanteerd.

Ik dus ook. Na enig journalistiek werk, en dat is dus meer dan gewoon googelen, heb ik achterhaald dat er in u nog een heel andere Marc schuilt dan de ernstige Wetstraatwatcher.

Bij uw debuut op de radio had men uw verleden gescreend: als voormalig lesgever aan een verpleegstersschool paste u perfect bij het luisterpubliek van radio Donna. Daar begon uw VRT-carrière.

U werd, met andere woorden, de prima donna van de radiojournalisten bij de VRT, ook al had u daarvoor af te rekenen met de geduchte concurrentie van Phara de Aguirre.

Er was nog een andere reden waarom u bij Donna paste: u ben een uitstekend zanger. Een heel veelzijdig zanger zelfs: eentje met een hoog Jekyll & Hyde-gehalte. Enerzijds kunt u zich volledig overgeven aan de Mattheus-passion, anderzijds durft u zich wel eens in een glitterpakje te hijsen om in de beste Nicole en Hugo-stijl terug te keren naar uw Radio Donnaverleden.

U bent dus een veelzijdig man, Marc, en dat bleek nog het best toen u een paar jaar geleden uw ziel blootgaf in een hoogst interessant interview in de Standaard.

De man die op de radio het hoge woord mocht voeren, die daar zonder schroom zelfs de hoogste gezagdragers van Vlaanderen mocht kapittelen, legde zijn inborst op tafel. Heel kwetsbaar, maar ook heel integer.

U houdt zielsveel van de stilte, zo vertelde u in dat interview. U houdt ervan om in Bretagne op een rotsblok naar de einder te staren. Om uzelf te onttrekken aan de hectiek en het haantjesgedrag van de parlementen.

Wat is er beter om op zulke contemplatieve stek een boek ter hand te nemen. Een dik boek, met een harde kaft. Met als titel. 'De wissel van de macht.'

U zou het kunnen voorlezen aan uw kleinzoon, al is die nog net iets te jong om politiek te begrijpen. Hoewel, u zou ook hem veel duidelijk maken, want u heeft de gave van het geschreven en gesproken woord.

Dat is een talent en u heeft uw talenten duidelijk niet in de grond begraven, zoals in die ene parabel. Integendeel, u heeft ons onze ogen geopend, dag na dag, week na week, jaar na jaar.

Beste Marc,

Ik heb mij altijd op een of andere manier verwant gevoeld met u. Misschien omdat we allebei voor dezelfde studierichting kozen, gezien onze leeftijden in eenzelfde tijdsgewricht.

Wie politieke en sociale wetenschappen studeerde kwam in die tijden onvermijdelijk in contact met de ideeën van professor Herman Deleecq. Die man heeft veel indruk op u gemaakt, zo heeft u ergens laten optekenen.

En daarmee komen we alweer bij een evangelie uit, want Herman Deleecq staat bekend als de man die het Mattheüeffect als zijn handelsmerk en uitgangspunt voor zijn theorieën naar voren schoof.

Het was geen nieuwe stelling, want hij had ze gevonden in de bijbel, bij Mattheüs.

"Aan degene die heeft, zal gegeven worden, en wel overvloedig. Maar aan degene die niet heeft, zal zelfs nog ontnomen worden wat hij heeft."

Die boodschap is nog altijd actueel en ik stel voor dat we ze alle politici nog dagelijks inpeperen.

Welnu, Marc,

Ik stel voor dat we alle aanwezigen hier straks de baan opsturen met een exemplaar van uw boek in de hand. Het zal enige tijd kosten vooraleer ze het doorwrocht hebben. Het zal ook enige tijd kosten vooraleer ze alle politieke wendingen en bochten begrepen hebben.

Maar uiteindelijk zullen ze uit die overzichtelijke kroniek van uw hand een universele boodschap puren.

Zo hebt u het zelf jarenlang gedaan, eerst en vooral als radiojournalist. U hebt gezocht naar de drijfveren achter de handelingen van de politici. Bonafide en malafide motieven. Vooral die laatste hebt u ontmaskerd en aan uw luisteraars uitgelegd. Opdat ze het zouden begrijpen.

Want, en nu citeer ik uit het evangelie volgens Marcus, hoofdstuk 4, vers 23.

“Want iets is alleen geheim om aan het licht gebracht te worden, en het werd alleen verborgen om aan het licht te komen. En wie oren heeft om te horen, moet horen.”

Marc,

een betere samenvatting van wat u heel uw carrière al doet, eerst mondeling en nu ook schriftelijk in dit boek, kan ik nauwelijks bedenken

In naam van heel Vlaanderen wil ik daarvoor van harte bedanken.